

List izlazi tjedno. Godišnja pretplata
30 Din. Za inozemstvo 60 — Oglasi po
naročitoj tarifi.

GOD. VI

BROJ 39

ŠIBENIK, 29 rujna 1935

Rukopisi se ne vraćaju — Adresa uredništva i uprave: ŠIBENIK pp. 17.

Naravni sklad

Svi su pljeskali kad se je čitalo pismo zagrebačkog nadbiskupa dra Bauera, prilikom slave koju je Zagreb polovicom ovoga mjeseca imao. Ruke su se same po sebi dizale i veselo pozdravljale riječi sijedoga starca koji piše: »stoga s veseljem gledamo današnju slogu Crkve i naroda i sigurno se nadamo, da neće nikakve spletke potajnih sila, koje hoće vazda u mutnome da love, pomutiti ovaj naravni lijepi sklad, i to će biti za jednako dobro i sreću vjere i naroda.«

Mi smo veseli i ponosni na ove riječi. — Pravo kaže visoki doстоjanstvenik da je taj lijepi sklad »naravni«. Kao što je naravan sklad duše i tijela, volje i razuma, glave i srca. To nije samo časovito raspoloženje, nego posve prirodni sklad što ga diktira život zdravoga narodnoga tijela.

— Mislimo smo da će nam bubići puknuti od pustog nadvikivanja, kako je katolicizam »grobar« hrvatske misli, kako je jedini put spasa prekid s katolicizmom kome je tek u zadnjoj tački programa briga za interese vlastitoga naroda.

Prošlost govori da je Crkva bila majka sve naše kulture i prosvjete, škole i znanosti, pjesme i umjetnosti, nosilac narodne snage i otpornosti, tješiteljica u nevolji. Od nje su nam dolazili prvi narodni ljudi; ona je dala krila nacionalnom pokretu i svemu narodnoj stvaralaštvo. Crkva nas nije ničim učvilita. Nije nas odnarodila, nije nam naturila tudeg jezika ni običaja, nije nam zatrla narodnih tradicija.

Naša vjera nije bila privatna stvar, već i nacionalna, i državna, i društvena, i tradicionalna.

Prozirne su intrige onih naučenih vikača koji propovijedaju da je kod katolika nacionalni osjećaj na prodaju i da oni s njim meštare, pazeci jedino na interesu vjere.

Narodna svijest je najviše naravno dobro; nešto što je čovjeku dao sam Bog porodom i jezikom. I on ima i moralno pravo i moralnu dužnost da to dobro sačuva sebi i svojim potomcima. Narod i narodnost su u naravnom redu nužna dobra, baš kao i život, koja se niko baš ne može sam odreći. Odnos vjere i narodnosti sli-

Dr. Šime Vlašić ♣ Zagreb
21 IX 35

Raspakalo se je hrvatsko srce. — Niko nije ni predvidjeti mogao da će kleta smrt ovako brzo nastupiti. Krio je svoje boli isto onako kao što krio bol za tugama svog naroda. Vjerovao je sve do zadnjeg datha svog patničkog života u svoj spas i spas svojega dragoga čovjeka — seljaka.

Bolestan je krenuo prema hrvatskoj prijestolnici na otkriće don Franjina spomenika. Za njegovu bol znao je samo on. A ipak je išao radostan što će svojim prisustvom tom velikom hrvatskom slavlju pridonijeti svoj udio kao zastupnik šibeničkog kotara.

Leđbo je duhom nad metropolom koju je po zadnji put gledao. Sutra dan je otišao u bolnicu Milosrdnih Sestara i podlegao teškoj operaciji na bubrezima. — Blago preminu u Gospodinu iza kako se je ispočivjedio i pričestio kao pravi sin Crkve. Milostivi Gospodin neka se smiluje njegovoj plemenitoj duši koja je ljubila i vjerovala.

— Čestoput je pisac ovih redaka čuo iz njegovih ustiju govoriti: dragi moj, mnogo trpm, teško mi je; ja ne znam kako bih, da ne nalazim utjehe u mojoj vjeri. Vjera me uzdrži.

To su njegove riječi. Iste mi je rekao i u petak 13 ov. mj. ujutro kad sam ga posjetio.

Zaklopio je one drage oči, uitinušće ona usta koja su izgovarala riječi pune utjeche.

Orosilo se je naše oko, na tu nemilu vijest, duša je naša prokrvarila od boli. Sve je bolno pogodeno i zabilo se je u žalosnu crninu. Propakalo je selo i grad. Plaće gradanin i stanovnik potleušice koju je on istinski ljubio, jer je i sam iz nje izšao. Sjeverna Dalmacija sa svojim središtem gradom Šibenikom ne može uočiti istinitost kruće zbilje, da dra Vlašić ne nema više medu živima, medu nama, kojima je bio toliko potreban i drag.

Naš mili pokojnik je bio čovjek u potpunom značenju ove riječi. Pružao je svakome obol koji je bio i sa-

mome njemu potreban. Živio je kao siromah. — Njegova je odvjetnička knjiga tako mršavo ispisana, jer nikada nije ni računao da će proti klijentima prikazati sudbenu tražbu. Živio je od danas na sutra.

Neka vam priča naš patnički puk koliko je dragi pokojnik besplatno branio sinove naše, koje je zlobnička ruka vukla od sudnice do sednice. Ova naša obližnja sela koja su u posljednjih nekoliko godina toliko toga pretrpjela neka vam pričaju o dragim sjećanjima na pokojnika koga danas oplakujemo.

Mio je bio svakome. I našem vodi dru Mačku koji također plaće nad rukom svog dragog saradnika, prijatelja i oduševljenog pristaše. Zauzimanjem našeg narodnog vode stvorio se je odbor u Zagrebu, koji ima posmrtnu ostancu dragog sina dovesti autom u Šibenik.

— Nariće hrvatska vila i raspliće kose nad mrtvim sinom.

Šibenik je zavijen u crninu, a zrakom se razliježu tužni akordi posmrtnе pjesme, uz plač gradana i seljana.

U utorak 24 ov. mj. u 8.30 s. je već bila svrstana žalobna povorka kavku Šibenik nije vidio, a teško da je ikada više i vidi. Mase su nagrnule da otprate na zadnjem putu, njega, dragog sina, oca i branitelja. Stotine zelenih vijenaca i deseci hijada ljudi koji su bili svrstani u redove i oni izvan redova najbolje govore o ljubavi, o povjerenju patničkog naroda prema njemu, ocu, bratu, štitniku i branitelju. Šibenik i okolica se guši u ječaju za njim, nezaboravnim, i neprežaljenim prvakom svojim.

I akademski i srednjoškolski omladina, i radnička i seljačka, i ona sa sela i ona sa grada, inteligencija i prosti puk je odao dostojnu počast, njemu, prvomu sinu našega kraja.

I svjetovno i redovno svećenstvo je bilo zastupano u najvećem broju.

Posebnu hvalu zaslužuju naši seoski župnici i inteligencija na selu koja je došla na čelu s našim dragim seljačkim pukom, koji se je sa svih strana sjatio u Krešimirov grad, da se pokloni mrtvim ostancima svoga prvaka. Ni radni jesenji dani ih nisu priležili, i učinili su više nego su mogli i nego je iko od njih mogao i očekivati.

Na ulazu u grad, kad je povorka već bila svrstana, tople pozdrave je iznio dr Murgić, izaslanik našeg ljubljenog i zakonitog vode dra Mačeka, koji je našem dragom pokojniku poklonio lijepi vijenac ovjen hrvatskom trobojkom. Na to je imao riječ g. S. Belamarić.

Lijes nose kršni momci u narodnoj nošnji, a u počasnoj su straži predstavnici odvjetnika, hrvatske radničke i studentske omladinice i predstavnice šibenskih Hrvatica. Za lijesom učvilita supruga s dvoje nejake djece i rođabinom.

Suze naviru na oči kad pogled padne na dragu djecu i teško učvilitu suprugu koja je izgubila svoga branitelja i branitelja.

Povorka prolazi gradom. Nepregledne mase su se slike na trg pred stolnicom, u kojoj na visokom podiju leži lijes dragog pokojnika. Pontifikalnu misu pjeva presvij. Pian, a odriješenje daje sam preuzvijeni biskup. Po odriješnici lijes je iznesen na trg i tu su se crkveni vrata naše bazilike održani snažni, topli, iskreni pozdravi i govor, govor u kojima se izriče zahvalnost i priznanje za sva plemena i nesebična djela milog druga, oca i branitelja. Njegova obitelj je bila čitava hrvatska zajednica. Iz govora se vidi koliko je naš pokojnik bio cijenjen u svim narodnim redovima, a to sve, jer je bio čovjek plemenita srca i kršćanske duše koja je snagu crpila u Bogu svomu. Bio je čovjek vjere, i radi toga je ostao neslovin karakter, koji se nikada i nikomu nije

Nastavak na 2 strani

čan je onome odnosu između dvoju suverenih zemaljskih vlasti, Crkve i države. To dvoje mora ići uporedo, mora biti uskladeno na osnovi suradnje.

Kakogod je besmisleno tražiti da neko svoje vjersko uvjerenje žrtvuje tobožnjim nacionalnim interesima, isto je tako besmisleno držati da katolici smiju prodavati svoje nacionalno uvjerenje za katolice tobožnje ustupke Crkvi. Otimati silom, kako pojedincu tako narodu njegovu nacionalnu svijest, to je u svakom slučaju nepravda. A nepravda je uvijek zlo.

Mi smo stopostotno katolički narod. Ko je nosilac naših tekovina: sloge, jedinstvenosti, odvažnosti, odlučnosti, samosvjesti, nepotpustljivosti, uzdrživosti, ko drugi ako ne mi — narod, sinovi onih

otaca koji su se odmah po dolasku u ove južne krajeve prislonili o pecinu Petrovu? Zar su nosioci narodnog samoodređenja, koje je glasno odjeknulo u ušima prijatelja i neprijatelja, oni dezteri koji su nam otrag par godina u ime »hrvatstva« govorili kako će nas rimska Crkva odnaroditi?

Katolici su narodnjaci, pioniri

svih zdravih akcija, a oni su i danas suhe grane na hrvatskom deblu; pače ih je nestalo, u zemlju su se prosjeli od stida kad im je poštena javnost dobro u oči pogledala.

Mi vjerni sinovi Crkve i naroda još u gušće ćemo se redove zbiti i visoko uzdignuti zastavu slobode i pravde na kojoj se bljeska zlatni križ, simbol naših nade.

Dobro upamtimo: s katolicizmom stojimo i padaćom! Ko za to neće da zna, sam sebe isključuje iz preporodnog djela, jer je naš narod progledao.

Nedjeljno evandelje s poukom

XVI nedjelja po Duhovima

EVANDELJE SV. LUKE 14, 1-11.

U ono vrijeme: Kad uđe Isus u subotu u kuću nekoga poglavice farizejskoga, da blaguje kruh, oni ga pazijaju. I eto nade se pred Njim neki čovjek koji je bolovao od vodene bolesti. I odgovarači Isus reče zakonoznancima i farizejima govoreći: Je li dopušteno u subotu liječiti? A oni umuknuše. On ga pak uze i ozdravi ga te ga otpusti. I odgovarači reče im: Koji od vas ne bi svojega osla ili vola, da mu padne u zdenac, odmah izvadio u dan subotnj? I ne moguće mu odgovoriti na to. A i uzvanicima kazao priču, opazivši kako izabiraju prva mesta, i reče im: Kad si pozvan na pir, ne sjedaj na prvo mesto da slučajno ne bude među pozvanim koji odličniji od tebe, i došavši onaj koji je pozvao tebe i njega reče ti: Podaj mjesto ovome; i onda će zastiden sjesti na niže mjesto. Nego kad si pozvan, došavši sjedi na zadnje mjesto, da ti reče onaj koji te je pozvao: Prijatelju, pomakni se na više. Tada će tebi biti čest pred onima koji sjede s tobom za trpezom. Jer svaki koji se uzvisuje biće ponizan, a koji se ponizuje biće uzvišen.

POUKA

Isus je dobar i sa svojim neprijateljima, ne bježi od njih, pače zalaži u kuću farizeja i s njima sjeda za stol. I dok On dolazi u kuću farizeja, da ih pridobije, oni misle samo na to kako da ga ocrne, osramote i prikažu u slabom svjetlu pred narodom. Oni ga motre; paze na svaki njegovog mig, na svaku njegovu riječ, da ga optuže.

Kako je gadan postupak farizeja! Sami su puni mana i zloča, ali toga neće da vide. Farizeja ima i danas dosta. Sustrećemo ih na svakom koraku, ali moramo promotriti da nismo možda i mi sami u njihovom broju. Koliko puta smo i mi gledali, promatraći svoga bližnjega samo zato da nađemo koju manu na njemu, pak da je onda s nekim posebnim užitkom pripovijedamo dragima i koješta nadajemo. Mi smo jednak farizejima, kad u svakom djelu svoga bližnjega gledamo samo зло, kad svaku njegovu djelu, svaku njegovu riječ, krivo tumačimo, i kad nećemo da vidimo ništa dobra na njemu. To je veliko зло i nevrijedno kršćanina, i od toga moramo bježati.

Isus je bio njihovu zloču; bilo Mu je jasno što misle i kako hoće da ga u bilo čemu uhvate. Tu pred Njim stoji čovjek dugo bolestan i čeka da ga Isus ozdravi. Farizeji su pomno stali i čekali što će Isus učiniti.

Isus se nimalo ne boji njihovih prigovora, On ozdravlja onog bolesnika i u subotu, iako je znao da će mu to zamjeriti.

Kako divan primjer nam daje naš Spasitelj i ovom prilikom. Koliko smo puta i mi imali dobru namjeru, čvrstu odluku, da ćemo učiniti dobro, pak smo odustali bojeći se raznih prigovora. Koliko puta smo odustali od molitve, koliko puta nismo posli u

klanjao. Njegov život ne zna za krvlje, on ide ravnom ertom, od početka, pa do zadnjeg daha. To je kratki sadržaj govora koje su izrekli: g. Dane Škarica, zamjenik nezaboravnog pokojnika, g. Kaliterna, kao pretstavnik hrvatskih narodnih zastupnika, dr Mladineo, narodni zastupnik s Brača, g. I. Zečević, narodni zastupnik Benkoveć, dr Stambuk, odvjetnik iz Šibenika, dr Smolčić, odvjetnik iz Šibenika, dr Domanis, kao pretstavnik šibenskih pravnika, dr Kržanić fra Krsto, direktor franjevačke gimnazije u Sinju, g. Sinčić, u ime sveučilišne omladine, dr Bulat, narodni zastupnik u ime grada Splita, g. Perketa, u ime hrvatske omladine, g. Goreta, narodni zastupnik drniške krajine, g. Martinović, u ime splitske zagore i primorja, dr Novak, ljeđenik iz Šibenika, g. Vl. Kulić, u ime hrvatskog kulturnog društva "Napredak" i državni odvjetnik g. Piasevoli, drug iz ranih dana. — Općenito povorka do parobroda, gdje je g. Dane Škarica dao muževnu riječ da će obitelj dragog pokojnika biti obezbijedena.

U 2 s. popodne otišla su tri parobroda za Tijesno, mjesto u kome je g. 1892 ugledao svijetlo Božje. Tu je održan veličanstveni sprovod s govorima. U ime svećenika Šibenskog

kotara govorio je kanonik don Ante Šare. — U sprovodu je sudjelovala šibenska i vodička glazba, i pjevački zbor ujedinjene hrvatske omladine.

— A sada slatko snivaj, dragi pokojničići, i neka ti je meka ova draga gruda orosena krvlju i znojem naših mučenika. Mirno možeš počivati, jer budi uvjeren, da mi, koji još ostajemo, do zadnjeg daha ćemo se boriti za ono čemu si i ti život svoj žrtvovao. Jedinstveno, prodorno, neslomivo. Padaju naši prvaci, nesmiljena kosa nosi prvjence, ali mi ostajemo zbijeni redova.

I reci svim našim mučenicima — da je Hrvat svijestan svoga prava i da nema te sile koja bi mogla stati na put ostvarenju naših idealja, jer Hrvat hoće biti svoj. Reci da smo jedino i u tu jedinstvenost nam ne smije nikо dirati.

Reci da smo u zori novih dana. Mi ćemo moliti za te, a ti, kod prijestola onoga Najvišega moli za sve nas, za svoj dragi seljački puk, za svoju i ūnu milu domovinu hrvatsku, za naše mrtve i žive vode.

Tridesetak govornika u Šibeniku i u Tijesnomu ti je ovo reklo, pa ti i naš list isto govor.

Snjivaj, viteže čisti, snivaj, mila dušo, snivaj dragi ponose naš.

stoga ga krivo tumače, isto kao i farizeji.

Farizeji mrze Isusa, jer su bili oholi. Oholost je majka svakog zla. Isusova dobra djela, Njegov sveti život, Njegova čudesna dizala su mu ugled kod naroda, a to je farizeje napunjalo mržnjom. Oholost zasljepljuje. Zasljepljena je Faraona. Oholost zasljepljuje danas i neke kršćane, koji neće da vide svijetlo istine u katoličkoj crkvi.

Oholost je andele učinila vragovima, a prve ljudi bacila u veliku nevolju i grijeh. Stoga Isus upozoruje farizeje, da se čuvaju oholosti i da uzljube poniznost koja je jedina kada da uistinu čovjeka uživi.

Budimo ponizni. Poniznost ne znači slabost, već veličinu duha, kršćansku jakost.

Na braniku

Nišan svih topova

Znate ko je pametnu riječ rekao? — Gamaliel, znani učitelj staroga vremena.

Ili niste nikada za nj čuli? — To vam je onaj koji je svojim savremenicima govorio: prijatelji, što toliko g lavu razbijate radi širenja kršćanstva! Ako je kršćanstvo ljudsko djelo, nemoguće je i pomisliti da će tolikim progonomi odoljeti, ako je pak djelo Božje, ni vi ni progontva mu nećete stati na kraj.

Kršćanstvo je djelo Božje, Crkva je ustanova Božja. Kad to ne bi bilo tako, onda bi samo održanje Crkve kroz ovih 19 v. bilo najveće čudo.

Naša narodna kaže: ako nemaš

neprijatelja, majka će ti ga rodit; a ona svetoga pisma glasi: neprijatelji čovjeku domaći njegovi. Ne treba se tome čuditi, kad ni Gospodina našega nije mimošla čaša ova.

Domoroci su Ga na križ razapeli. Ti isti su htjeli izbrisati i uspomenu na Njegovo ime. Zato strijeljaju na životno djelo Njegovo. Nisu stedjeli ni prijetnjama ni udarcima, samo da u prvom zametku utuku Crkvu koja se radila. I zemlja se je počela rumeniti krvlju mučenika. Prvi otvara put Stjepan, đakon. Njega slijede gusti redovi mučenika koji se daju na komadiće rasići, ali od vjere svoje, od uvjerenja ne otstupaju.

pjeskom zasipala!

Ne pomaže tu ni Martino rukom odmahivanje, da se ostavi toga, ni iškanje, ko na prigode i vraketanje, da se prodi vratre njezine duše, te i kokino nasrćanje na nadošle i umorne novajlike. Ne koristi. Dok ih u priječku ne pritvoris, da ondje utamčeni ni nogama protegnuti ne mogu, neće se ona smiriti. Pa i tu da im je mira, već prkosna okolo obigraje i zlobnim im prigukom prijeti, da će joj platiti.

I do u kasni bi to ona suton tako i otrovanom parom njih zanudala, da joj se ne približuju prilike, da se uginje neljubljeno, koji može svakog trena iz Kokića harambašluka natjerati, a tamo ga ne želi ni živa sresti.

Kad i njezin kusonja juče isplazi svojim repom. Ne nosi pripoljac pjetla o špagu neizvještenu u ruci, već ga prebacio o štap preko rameна. Iako snažna i oškopita čovječina, opepet se upotio, jer mu se prijetio i goljem oroz o štapu trza, da će se prhačiti i lomatajući snažnim krilima razletjeti, ne otme li se ponosan sramoti svog prekarnog položaja.

Netom ga umoran čoko sa sebe

Dvanaest galilejskih ribara su nosioci velike ideje preporoda. Ni sile, ni novca, ništa nemaju; nego progontstvo i šikaniranje na svakome koraku. I sa strane Židova i sa strane rimskih upravnika. A kada je apostolski prvak zaplovio pučinom mora, i posjao sjeme kršćanstva po prostranim djelovima rimskoga carstva, bojno polje se je prenijelo i na evropsko tlo. Dosta je samo spomenuti onih deset velikih progontstava za vrijeme rimskih careva.

Klijalo je sjeme riječi preporoda, u srcu pojedinaca, pa čitavim narodu. Ono malo goruščeno zrno je izbjialo iz zemlje i granalo u veliku krošnju na kojoj se odmaraju duše koje su bludile putom traženja istine. I nisu je našli nigdje, nego u hladovini gustih grana onog prezrenog sjemena, koje je klijalo i bojažljivo izbjialo svojom glavicom.

Kada su jenjale pogibli izvana, onda su nadošle one iznutra. To je proces što ga svugdje susrećemo. U svakoj stvari koju vode ljudi. A i Crkva je ustanova za ljudi, ljudi su njezini članovi, i oni su vidljivi upravnici te orijaške organizirane snage. Zato i Crkva doživljuje ono što druge ne može mimoći!

Bolno je vidjeti kad operacijski nož reže meso našeg prijatelja, a još teže je kad taj nož brazdi po našoj koži. I nezahvalnost, i prezir je dva put teže podnijeti kad nam to dolazi sa strane onih koju su nam najbliži, i kojima smo samo dobro činili.

Krivovjerstva i otpadi, to su nezajeljive rane na životu organizmu Crkve. I te rane ne zajeljuju dokle god se sinovi ne povrate u očinski dom. A ti pojavi nisu bili samo u onim prvim stoljećima. Uvijek ih je bilo, i u desetome, i u petnaestome, i u devetnaestome vijeku.

Borba, sećanje, izvana i izmoran. Dinamiti se podmeću pod pečitra. Topovi i strijeli imaju jedan nju Petrovu, orkanski valovi zapljujuju o ladu staroga ribara. I sotonski se planovi smisljavaju da se već jednom srazi s licem zemlje ona ustanova protetoga Galileja, koja već toliko vječkova tvrdno stoji. Vidila je početak svakoga kraljevstva i svake crkve, što ih današnji svijet vidi, i samčimo da će vidjeti i njihov svršetak. Ona je bila velika i uvažena još prije nego su Sassi stupili na englesko tlo, prije nego su Francuzi prešli Ren, kada je cvalo grčko govorništvo u Antiohiji i kada su se u Meki klanjali idolima.

I Židovi, i komunisti, i masoni, i socijalisti, i slobodnjaci svih boja i tonova jurišaju na nepomičnu stijenu.

I sila i blago, i zavist i zloba, i laž i podvala, i razbludlji i razvrat, stare i nove tekovine, sve to puni kanone koji su upereni k „znaku proti kome će se ustajati.“

Gle, još je tu, nepomična kao prije.

Što nas još treba uvjeravati da je tu prst Svetogućega?

Defensor

Podlistok

Uštipeči

Samoživčeva sudbina

Nemam već dvoje peradi, pijetla i koku. On je prokšen, bujnim bijelim perjem okićen, a obilat mu se uborak koči i crveni poput krvi. Baš da je pravi pelivan i dika moje okokuće. Nu jedna mu je po srijedi neuredna, da je ciganin i lola. Nigda se kod kuće smiriti, već, je li se svanulo, time je i on kućno privraće odnemario i zamarijao se u obližnji Kokića komšiluk i do sumraka mu se ne nadaj. Kokići, oko šest kuća, provali su ga svojim zetom. Njihovih dvanaest kokošiju, bez pijetla, a on amo sam komšijski, i sve ih on zabavlja i tetoši.

Koka je njegova protimba i poživljenju i po čudi, iako ih je isti vlaivo sambirane i nizvješene na moju kuću prag darovno položio. Ona ljubi samoču. Iza što se nazobala, najvoli u grmečku počivati, čepkrati i prpati se te zemljom posipati. Mirna je i

jedino, što će je trkom ponijeti, to su lepurice i skakavci. Je li njih očuđela, razleti se, dok ga se nije dočepala, raskrpotila i progutala, te se opet pod grmom razbašila.

Za vojna malo i ništa mari. Čak i za ranjega lijega, da ga ne iščeka pred kokošnjakom. A ne bih joj znao što ni zamjeriti, kad se promisli, da jedno na drugo sliči ko jaje jajetu, da su se izlegli na istom grijezdu, pod istom majkom. Pa sveisto je, on odbjegao i tudiun se priklonio.

Samosilan on, a reći bi, da ni ona ništa bolja, kad je sušti samoživac. To se kod nje razabire najočitije po tome, što, netom koja darovna kočka pristupi preko obora, domaća ju je starica Marta objeruće primila i razriješila, da otpočine, kad eto nje, propšna se najčešta, desnim krilom uz nogu ostruguje, a oštrim će kljunom na skunjenu i turobnu došljakinju, kô da je ona amo došla, ne protiv svoje volje, već da je turi s prijestolja slave njezine. A kad tamo, što ona ne bi pregorgjela, da je nije sunce nista ogrijalo na topagru župničkih davora, niti se njegove slasne ješe okusila, već uz trošni kućni čumeg i tamo se

skinje i na travu spusti, a on ugleda moju koku mudricu, na lakte sklisiti, te da ne bi snažne priuze, što mu se oko nogu obavila, na peče bi je raznio. Oskoči ona ustravljena i za Martinu se suknjetinu sakri i tu ukutri.

A i je ga silan i kršan ko, što reku, uzgojen hrast na naplavi. Holc vlaže nikako se smiriti. Pričeo dodjeljati i starici Marti koja mu staračkim rukama ne može već dojakavati...

Jutros se svanulo, a evo ti, kako je kod mene. Pijevo, kako se diga sa svoje loge, na običajnu otpustovanju u tudi rod. Sledžija harum po prijeketi skače i lutjet se drevi. Ja nešto mrndam oko pisarnog stola, a mačak oko gospodarice u kuhinji mijauče i zanovijeta joj. To smo svi domaći.

Da šta bi od naša kokošice stonice? Treći je dan i noć, da je kuća ne vidi. Eno je vidaju u trećem komšiluku, da u gladnju zemlju kljun zabađa. Čak ni današnja pogibija i zaklanje pijetla sliči, bojim se, da je ni ona nije još uvjera, kako u svomu vlastitu ranu valja sebe cijelunuti ako će se uvjeriti, pusto li peče.

don Marko Vežić

— Pontifikalnu sv. Misu na blagdan pjeva je preč. mjesni opat don Stjepan Poljak uz asistenciju msp. o. Pavla Perišića, samostanskog vikara, i fra Simuna Slavice, iz Visovca, te fra Rafaela Romca župnika iz Dubravice. Preko mise pjeva je domaći zbor pod vodstvom gosp. IVE Bačića. — Svečanost je završena popodnevnom službom Božjom i blagoslovom sa Presvetinom.

VISOKI POSJET. 10 ov. mj. posjetio je ovaj grad preuzvišeni splitski biskup dr KVI i Klement Bonefačić. U pratnji su bili preč. dr Zorić, tajnik našeg biskupa i preč. Berak, nažupnik Doca.

Preuzvišeni je u pratnji preč. mjesnog opata posjetio opatsku crkvu, bivšu katedralu, i razgledao crkvenu biblioteku u opatskom dvoru. — Slavljenje zvona je dalo znak da Preuzvišeni odlazi. Narođ se je sjatio i pozdravljao visokog dostojanstvenika koji je prijazno otzdravljao.

Dobropoljana

KRIZARSKI TEČAJ. Prvi put otkada postoji naše bratstvo posjetili su nas izaslanici križarskog okružja Šibenik, braća Brešković Antun, Gazari Tonko i Sutrin Eugen. — Naše bratstvo spada u red onih bratstava koja su osnovana u teškim časovima, i koja su prepustena sama sebi, bez duhovnog vode moralu, da izdrže teške borbe. Samo jaka vjera i čvrsto pouzdanje nas je uzdržalo. Naše je selo križarsko seće, u punom smislu te riječi. Naši su se momci uvjerili o veličini križarskog pokreta. Njihove idealima obogaćene duše prigrile su križarsku misao, premda su bili uvjereni da se s tim upuštaju u tešku borbu. I poslije svega toga, poslije izvođene pobjede, dolazak braće koje vodi ista ideja, braće koja su puna ljubavi prema nama seoskim sinovima, priredio nam je naročitu radost i veselje.

Prilikom tečaja održali smo rujansko glavno vijeće. Iz izvještaja odbornika i počivalnih riječi braće izaslanika vidi se da je naš prošlogodišnji rad bio vrlo dobar. Vjerujemo da će novi odbor na čelu sa našim vrijednim bratom Ivom Čosićem nastojati, da naš ovogodišnji rad kreće velikim korakom naprijed. Jedan dio toga uspjeha pripadaće braći izaslanicima kojima zahvaljujemo na ljubavi, radu i požrtvovnosti, kao i okružju koje nam je poslalo braću, koja su punim shvatanjem došla k nama. Naš je tečaj završen zahvalnicom Svevišnjem i vrućom molitvom, da blagoslovu naš rad, da nam dade snage kako bi i dalje ustrajali u radu za dobro Crkve i nama milog hrvatskog naroda. Bog živi! — Križar

Zahvala

Svim onim plemnitim osobama koje su nas se sjetile i utješile prilikom smrti neprežaljenog nam OCA

najdublje zahvaljujemo.

Toplu zahvalu izričemo na pose mjesnom župniku don Grgi Fržopu, preč. kanonicima don Josipu Mirkoviću i don Vinku Rassolu, te vlč. župnicima don Niki Kuvacu, don Rubi Filipu, don Romanu Lukinu, don Anti Matacinu, don Andriji Oštriću, don Srećku Paviću, koji su ga sprovodili i zadušnice održali.

Hvala i svim onim svećenicima koji su namijenili sv. Mise, pome ne i priloge za upokoj njegove duše.

Hvala našoj svojti i mještani ma koji su nam bili pri ruci i po božnim molitvama otpratili na zadnji počinak milog nam pokojnika, i zadušnicama sutradan brojno prisustvovali.

Bog svima stotruko platilo!

Veli Rat, 15 rujna 1935
don Mate Garković
za sebe i rodbinu.

ODIJELA, POSEBNE JAKETE I HLACE TE DOBRE KOSULJE kupiće najjeftinije u novoj slovenačkoj trgovini F. Krajšek u Šibeniku, Kralja Tomislava ulica (na vrhu stepenica Dobrić). Za proljetnu sezonu veliko sniženje cijena. Zamjeno dobra roba.

Kalendar

Rujan - Listopad

- N. 29 16 N. po Duh. Mihovil arh.
- P. 30 Jeronim
- U. 1 Remigije
- S. 2 Andeli, čuvari
- Č. 3 Terezija od M. Isusa
- P. 4 Franjo Asiški
- S. 5 Placid muč. ☺ Prva četvrt

Sv. Franjo Asiški

Trinaesti vijek je bio crni vijek u povijesti kat. Crkve. Krivovjerstva su se širila, grofovi i knezovi vječno su bili između sebe zaraćeni, kler je duboko pao, a kod malog puka zavladalo vjersko neznanje i praznovjere je.

U tim teškim časovima dao je Gospodin svojoj Crkvi sv. Franu Asiškoga.

Fran je rođen u talijanskom gradu Asizi 1182. g. od trgovacke obitelji. Roditelji, preopterećeni poslom, zanemariše kršćansku odgoju svog sina, pa je mali Fran od dana u dan sve više pada u grijehe. — Za sreću posla Gospodin Frani tešku bolest koja mu je otkrila ništašilo i prolaznost svijeta.

Jednog dana sjedio je Fran zamišljen. Drugovi ga pitali, zašto se je tako zamislio, ili se misli ženiti. „Da, ženim se, i uzeću za zaručnicu ljepešu i plemenitiju, nego ju vi ikad vidjeste. Ona će sa svojom ljepotom i mudrošću sve nadvisiti“ — odgovorio je zamišljeni Fran.

Ta zaručnica bilo je siromaštvo. Ostavio je prijatelje i drugove mladosti i grijeha, sve je svoje razdijelio i pošao u samoću, da molitvom i posmom slavi Gospodina.

Ova promjena nije se svidila Franinu ocu. Ogorčeni otac tuži ga asiškom biskupu i zatraži da se odrekne baštine. Optuženi Fran klečao je mirno do biskupa. Kad je otac svršio svoju optužbu, ustao je Fran, pa svukavši sa sebe odijelo, povratio ga ocu. Zatim navuče na se siromašnu haljinu s likuljicom i opasa se konopom. Strogi i siromašni način života sv. Fran počeo je svraćati pozornost asiških građana. Njegov nastup odavao je neko više, nebesko biće. Stoga nije čudo da je Fran u kratko vrijeme stekao veliki broj pristaša pa je mogao odmah ustanoviti red (družbu) pod nazivom „Male braće.“

Fran je imao veliko srce koje je htjelo cijeli svijet osvojiti za Krista. U tu svrhu poslao je na sve četiri strane svijeta svoje redovnike.

Sv. Fran je kao seraf ljubio Boga. Nije bilo časa u njegovom životu, a da ne bi bio združen s Bogom. Ljubeći Boga, ljubio je i sve ono što je On stvorio.

Ljubio je žarko sunce, jer ga je Bog stvorio. Ljubio je životinje. Ljubio je i samu smrt i slatkim ju imenom „sestrica“ — okrstio.

Pred smrt se povukao na brdo Alverno gdje je neko vrijeme proveo u mističnim razgovorima i ushićenjima. Da mu Gospodin dokazuje svoju ljubav, utisnuo mu je obilježja svojih 5 rana.

S vrućom prepukom svojim redovnicima „neka uvijek ostanu vjerni siromaštu i sv. Stolici izdahnuo je veliki Fran — „drugi Krist“ (Renan) u 45 godini života 1226 godine.

COPPERPAIN podmorna boja garantirano za godinu dana isprobana od ekskluzivnog pomača. Svi vrsti suhih i uljenih boja, lakova, firsina, katrana, blaka, karbonelineja, kistova, kita (štuka), pakla i svih u tu struku spadajućih predmeta najbolje kvalitete uz umjerene cijene i solidnu poslugu.

Preporuča se

VIKTOR SOŠIĆ
ŠIBENIK

Specijalna trgovina boja laka.

Trg Stjepana Radića.

Kod crkve Sv. Ivana,

ŠIBENIK — Tekućina za konzerviranje i sekata kao komada, mukha, stijenica i druge namjene. Nadmašujuće sive druge preprate, kao u kvalitetu tako i u jestljivoći. Probajte i uvjerite se.

„Na kavi“ kod gospodje Veselić

ređavaju se pitanja svakojaka. I pošto na svijetu ima ... varavice mane, predmet za razgovor nikada ne manjka. No kad gospodja Veselić posluži svojom izvršnom kavom, razgovor malo utihne, i uvijek se pojavi pitanje: gdje i uz koju cijenu ona dobiva tu specijalnu finu kavu?

A ona veli: »Ah, ne, običnu kavu ja trošim, ali s Pravim Franckom. Treba uzeti pravu mjeru Pravog Francka, to izvršno usavršava okus, boju i miris svake kave. Niže to slučajno, da se Pravi Franck troši danas u civilizovanim zemljama širom cijelog svijeta.«

Besplatni pogreb

mozete dobiti, ako se začlanite u „Posmrtnu zadružu sv. Josipa“ uz neznatan mjesecni doprinos. Mislite za vremena na posljednje stvari!

Sve informacije daje rado
Povjerenštvo POSMRTE ZDROGU SV. JOSIPA, Šibenik
Put Uboškog doma (kuća Olivari).

Crkvene vesti

KATEDRALA SV. JAKOVA. Nedjelja:

Blagdan sv. Mihovila Arhanđela — zaštitnika našeg grada i šibenske biskupije: U 1/2 župska sv. Misa. U 7, 8 i 9 s. tih. sv. Mise. U 11 s. pontifikalna sv. Misa. — Popodne u 5 s. blagoslov za dobru smrt. — Ponедjeljak: *Blagdan sv. Jeronima* — zaštitnika Dalmacije. U 5 1/2 župska sv. Misa. U 7, 8 i 9 s. tih. sv. Mise. U 11 s. pjevana. Popodne blagoslov u 5 s. — Utorka: Uvečer na „Zdravu Mariju“ počinje listopadska pobožnost. Ruzarij i blagoslov.

DOLACKA ŽUPSKA CRKVA: Nedjelja: Sv. Misa u 7 s. Utorka: U 6 s. večer počinje listopadna pobožnost.

VAROSKA ŽUPSKA CRKVA: Nedjelja: U 6 s. tih. sv. Misa. U 9 s. školska, a u 10 s. pjevana. Blagoslov u 6 s. Utorka: U 6 1/2 s. uvečer počinje listopadna pobožnost. Ruzarij i blagoslov.

CRKVA SV. FRANE: Nedjelja: Tihe sv. Mise u 6, 7, 9 i 10 1/2 s., pjevana u 8 s. Blagoslov u 5 1/2 s. Ponедjeljak: Sv. Jere: Sv. Mise 6, 6 1/2, 7 s. U 8 s. pjevana. U 9 s. tih. Blagoslov u 7 s. Cetvrtak: Sv. Terezija M. I.: Sv. Mise u 6, 6 1/2, 7 s. Uvečer blagoslov u 7 s. Petak: Sv. Franje: Lekcije u 5 s; 6 s. pjevana Misa. Tihe Mise 7, 8, 9. Svečana Misa u 1 s. Drže Dominikanci blagoslov s Preminućem u 7 s.

CRKVA SV. LOVRE: Nedjelja: Tihe sv. Mise u 6, 7, 8, i 10 1/2 s.; u 9 s. pjevana sv. Misa, u 5 s. pp. blagoslov. Cetvrtak: U 7 s. uvečer sat klanjanja.

„Peko“
BEST QUALITY
Veliki izbor jesenskih cipela za dame, gospodu i djecu.
ŠIBENIK SPLIT
Kralja Tomislava Marulićeva 7.

Pozivaju se članice društva Srca Is. da prisustvuju. Petak: Sv. Franje: trodnevica počinje u utorku 1 X u 7 s. na veče; na dan sv. Franje pjeva sv. Misa u 9 s., na veče sv. blagoslov s propovijedom i odrješenje za trećoredice.

CRKVA SV. DOMINIKA: Nedjelja: U 6 s. sv. Misa, u 10 s. pjevana. Podne u 4 s. propovijed i blagoslov. Utorka: U 6 1/2 s. uvečer počinje listopadna pobožnost: ruzarij i blagoslov. Kroz cijeli oktobar biće sv. Misa u 6 s. Cetvrtak: Sv. Misa u 6 s. pred kipom sv. Terezije M. I.

CRKVA SV. LUCE: Nedjelja: Sv. Misa u 9 s. Blagoslov u 4 1/2 s. NOVA CRKVA: Nedjelja: Sv. Misa u 7 1/2 s. i 9 s. školska. Utorka: U 6 s. uvečer počinje listopadna pobožnost. Ruzarij i blagoslov sa Presvetim. Prvi Petak: Uvečer u 8 s. blagoslov za križare i kat. muževe.

CRKVA SV. DUHA: Nedjelja: Sv. Misa u 6 s. CRKVA SV. NIKOLE: Nedjelja: Sv. Misa u 8 s.

CRKVA SV. IVANA: Nedjelja: Sv. Misa u 6 1/2 s., u 9 s. sv. Misa za šegrtsku školu. Prvi Petak: U 6 1/2 s. sv. Misa i priješt križarica. Uvečer u 7 s. blagoslov sa Presvetim.

CRKVA SV. NEDJELJICE U CRNICI: Nedjelja: Sv. Misa u 6 1/2 s. SJEMENISNA CRKVA SV. MARTINA: Nedjelja: Sv. Misa za vanjske u 8 s.

Život Šibenika

IMENDAN PREUZV. BISKUPA. U ponedjeljak, na blagdan sv. Jeronima, slavi preuzv. biskup svoj imendan. Toga dana neka se vjernici obiju biskupiju pomole Gospodinu, da bi nam ga još dugo uzdržao Šiba i Ždrava. — Ovom prilikom uredništvo Katolika iskreno čestita i zahvaljuje za sve ono dobro što je preuzvijeni za list učinio i još sada čini.

LISTOPADSKA POBOŽNOST. U utorku naveče započinje listopadska pobožnost u katedrali, u varoškoj župskoj crkvi i u Novoj Crkvi. Sveake se večeri moli krunica, a iza toga blagoslov s Presvetim.

NOVI SRESKI NAČELNIK. Uzakom Kr. namjesništva postavljen je za sreskog načelnika u Šibeniku g. Sime Urlić, bivši podnačelnik sreskog načelnstva u Splitu.

SIBENIK I NEDJELJOM RADIT. Prošle nedjelje vozila se je pržina po gradu, kao i svakog drugog radnog dana. Uz svu nezaposlenost i nedjeljom se radi!

POVREDA JAVNOG MORALA. U ponedjeljak se je vidjelo po gradu ići djevojku obučenu u kratkim muškim gaćama koje nisu sezale niti do koljena.

KRIZARSKE VIESTI. Izbor nove uprave. U prošli petak bilo je godišnje vijeće na kom je bio izbor nove uprave. U novu upravu su ušli kao: voda: Zaninović A., zamjenik vode: Vojmir Corić, bilježnik: Kr. Kulic, gospodar: M. Krnčević, voda naraštaja: J. Baljkas, voda pomlatka: M. Lovrić, knjižničar: Z. Belamaric.

PRVI PETAK. Pozivaju se Križari i Kat. Muževi na blagoslov u Novoj Crkvi, u 8 s. naveče.

VELIKI KRIZARSKI ZBOR drži se u Zagrebu, u nedjelju 29 ov. mj. u Zagrebačkom Zboru, najvećoj dvorani grada Zagreba. Iz svih naših krajeva, posebice iz Hrvatskog Zagorja, dolaze velike skupine hrvatske omladine. Odobren je 50% popust na svim državnim željeznicama. Ko misli ići, neka se informira u dućanu brata A. Zaninovića.

OPLEMENJENA CIKORIJA je temeljni proizvodnje „Pravoga Francka“, ovog odličnog i nedostiznog začina, koji svakoj kavi daje ono, što toliko volimo, načine punoču, aromu, ukus i krasnu zlatno-smetu boju.